

НАРЕДБА № 12 ОТ 16 ДЕКЕМВРИ 2011 Г. ЗА ЗАЩИТА НА ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ ОТ БОЛЕСТИ, ВРЕДИТЕЛИ И ДРУГИ ПОВРЕДИ

Издадена от Министерството на земеделието и храните

Обн. ДВ. бр.2 от 6 Януари 2012г.

Глава първа. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) С тази наредба се определят условията, редът и начинът за организиране и провеждане на защитата на горските територии от болести, вредители и други повреди.

(2) Основни задачи по защитата на горските територии са:

1. установяване появата и разпространението на вредители, болести и други повреди и оценка и мониторинг на въздействието им върху здравословното състояние на горскодървесната растителност;

2. разработване на прогнози за поява и развитие на насекомни и други вредители, болести и повреди;

3. определяне на методи и средства за защита на горите и създаване на организация за борба с вредители, болести и други повреди

4. разработване на екологични и лесозащитни проблеми, свързани със защитата на горските територии.

Чл. 2. (1) Министърът на земеделието и храните осъществява държавната политика в областта на защитата на горските територии от вредители, болести и други повреди, включително използването на растителнозащитните препарати.

(2) Изпълнителната агенция по горите (ИАГ) оказва методическо ръководство, консултира собствениците на гори, дава предписания и извършва контрол по защитата на горските територии от болести, вредители и други повреди.

(3) Лесозащитните станции оказват методическо ръководство, дават предписания и извършват контрол по защитата на горските територии от болести, вредители и други повреди.

(4) Регионалните дирекции по горите осъществяват методическо ръководство, координация и контрол по защитата на горските територии в определения им териториален обхват на дейност.

(5) Предписанията на органите по ал. 2, 3 и 4 за защита на горите от болести, вредители и други повреди са задължителни за държавните предприятия по чл. 163 от Закона за горите (ЗГ), за общините, учебно-опитните горски стопанства (УОГС) и собствениците на горски територии.

(6) Държавните горски стопанства (ДГС), държавните ловни стопанства (ДЛС), учебно-опитните горски стопанства, общините, горските сдружения по чл. 183 от Закона за горите, както и физическите и юридическите лица - собственици на гори, провеждат наблюдение, сигнализация и обследване за повреди в горите и борба с вредителите и болестите.

Чл. 3. (1) Лесозащитните станции (ЛЗС) изготвят прогнозите за нападение от болести, насекомни вредители и други повреди и определят необходимостта от лесозащитни мероприятия.

(2) Лесозащитните станции оказват методическо ръководство и извършват контрол по защита на горите.

(3) Лесозащитните станции консултират собствениците на гори по въпросите на

растителната защита.

(4) Лесозащитните станции дават предписания за провеждане на лесозащитни мероприятия в горските територии.

(5) Лесозащитните станции координират и контролират защитата на горите в случаите на широкомащабно разпространение на болести и вредители.

(6) Функциите и задачите на лесозащитните станции се регламентират с правилника по чл. 161 от Закона за горите.

Чл. 4. (1) Оценка на здравословното състояние на горите и на необходимостта от провеждане на защитни мероприятия в тях се извършва с прогноза, изготвена от специализираните териториални звена към Изпълнителната агенция по горите - лесозащитните станции, и утвърдена от ИАГ.

(2) В случаите на масово развитие на болести или каламитети в горските територии задължително се прави обосновка от съответната лесозащитна станция за очакваните повреди и необходимите финансови средства.

(3) Въз основа на обосновката по ал. 2 ИАГ прави заявка пред министъра на земеделието и храните за допълнително финансиране на борбата от държавния бюджет.

Чл. 5. (1) Изпълнителният директор на ИАГ създава консултативен орган - Национална комисия по лесозащита (НКЛЗ).

(2) В състава на НКЛЗ влизат представители на Министерството на земеделието и храните, Изпълнителната агенция по горите, лесозащитните станции, Българската агенция по безопасност на храните, Министерството на околната среда и водите, Института за гората при Българската академия на науките (БАН), Лесотехническият университет (ЛТУ) и представители на държавните предприятия по чл. 163 ЗГ.

(3) Националната комисия по лесозащита осъществява следните функции и задачи:

1. обсъжда периодично здравословното състояние на горите в отделни райони и цялата страна;

2. прави преценка за необходимостта от провеждане на лесозащитни мероприятия и дава препоръки;

3. обсъжда прогнозата за очакваните нападения от болести и вредители в горите и прави предложения за корекции и приемането ѝ; след оценка на прогнозите при мащабните нападения от болести и вредители взема решение за тяхното потвърждаване;

4. обсъжда резултатите от мониторинга на горските екосистеми;

5. дава становище за вида на използваните препарати и средства за растителна защита в зависимост от здравословното състояние на горите, вида и плътността на популациите на вредителите;

6. извършва обсъждане и приемане на експертни оценки по въпросите на защитата на горите, възложени със заповед на ИАГ;

7. обсъжда годишните отчети на ЛЗС за проведените лесозащитни мероприятия;

8. участва в разработване на наредби, правилници и други нормативни актове в областта на защитата на горите;

9. прави предложения за разработване на теми по важни лесозащитни проблеми от национален и регионален характер, приема направените разработки и ги предлага за утвърждаване от изпълнителния директор;

10. дава предложения за разработки в научноизследователската и приложната дейност в областта на лесозащитата;

11. участва в разработването и съгласуването на проекти с български и международни организации по защита на горите.

Чл. 6. Изпълнителната агенция по горите създава електронна информационна система с база данни за обследванията и лесопатологичния мониторинг за защита на горите от болести, вредители и други повреди.

Чл. 7. (1) Защитата на горските територии от болести, вредители и други повреди се организира и осъществява от собствениците, съответно от лицата, на които територията е предоставена за управление, за тяхна сметка.

(2) В случаите на масово развитие на болести или каламитети защитата се организира от регионалните дирекции по горите в техния териториален обхват на дейност и се координира и контролира от съответните лесозащитни станции за сметка на държавния бюджет.

(3) В случаите по ал. 2 регионалните дирекции по горите провеждат процедура по ЗОП за доставки на продукти за растителна защита и за възлагане на услугата авиотретиране на потенциални изпълнители.

Чл. 8. (1) В държавните горски територии лесозащитните мероприятия се провеждат от териториалните поделения на държавните предприятия по чл. 163 ЗГ и УОГС под методичното ръководство и контрол на ИАГ, лесозащитните станции и регионалните дирекции по горите.

(2) Общините, физическите и юридическите лица, собственици на гори, както и сдруженията по чл. 183 ЗГ могат да възлагат дейностите по защита на горите, тяхна собственост, на държавните предприятия по чл. 163 ЗГ.

Глава втора.

НАБЛЮДЕНИЕ, СИГНАЛИЗАЦИЯ И ЛЕСОПАТОЛОГИЧНО ОБСЛЕДВАНЕ

Раздел I.

Наблюдение и сигнализация

Чл. 9. (1) Наблюденията за установяване на здравословното състояние на гората, наличието на насекоми вредители, причинители на болести и други повреди се провеждат целогодишно.

(2) Наблюденията в горските територии се провеждат от всички служители с лесовъдско образование.

Чл. 10. (1) При откриване на вредители, причинители на болести и повреди лицата по чл. 9, ал. 2 попълват сигнален лист (приложение № 1), който се представя в съответното държавно горско стопанство, държавното ловно стопанство, УОГС за държавните гори, в общината - за общинските гори, а за горите на сдружения по чл. 183 ЗГ - в техните представителства.

(2) Първата част на сигналния лист се попълва от лицата, установили болести, вредители или повреди.

(3) В тридневен срок след получаване на сигналния лист директорът на държавното горско или ловно стопанство, на УОГС, ръководителят на общинската горска структура и на

сдруженията по чл. 183 ЗГ възлагат на специалисти с лесовъдско образование да извършат проверка в тридневен срок и да отразят констатациите от нея във втората част на сигналния лист.

(4) Копие от сигналния лист се изпраща в регионалната дирекция по горите и лесозащитната станция, когато е необходимо допълнително специализирано изследване и консултация.

(5) Лицата по ал. 3 водят книга-регистър на постъпилите сигнални листове (приложение № 2), като информацията се отразява в електронната информационна система.

Раздел II.

Мониторинг на горските екосистеми

Чл. 11. (1) Екологичният мониторинг на горските екосистеми е комплекс от задачи и методи за наблюдение, събиране на информация, обобщаване и анализ на резултатите, очертаване на тенденциите за състоянието на горите в зависимост от въздействието на отделни екологични фактори на средата и тяхната динамика.

(2) Екологичният мониторинг се провежда чрез пробни площи, разположени върху цялата горска площ на страната, заложи на пресечните точки на координатна мрежа 16 x 16 км.

(3) Екологичният мониторинг се извършва от специалисти от научни институти, университети, други структури и специализирани териториални звена.

(4) Във всяка пробна площ се събира следната информация:

1. физикогеографска и дендрологична характеристика;
2. климатична характеристика и динамика на основните климатични параметри;
3. морфологични и аналитични данни за почвата и почвената покривка (киселинност, съдържание на хранителни елементи и тежки метали), състояние на лизиметричните води;
4. акумулация и динамика на неорганични елементи и тежки метали в листата на дървесните видове;
5. характеристика и състояние на тревната покривка под склопа на насажденията и акумулация на тежки метали;
6. здравословно състояние, биотични и абиотични увреждания и тяхното отражение върху дървесната растителност;
7. таксационни измервания.

Чл. 12. (1) Лесопатологичният мониторинг в стационарните обекти се провежда за проследяване видовия състав, числеността и динамиката на насекомите и други болести и вредители, степента на повреди в горите от тях и за определяне на количествените и качествените показатели на популациите и тенденциите за нарастване или намаляване на градациите.

(2) Количествените и качествените показатели за отделните вредители се установяват въз основа на данни, получени при стационарни наблюдения в едни и същи насаждения, които са първични огнища за масови нападения от тези вредители.

(3) Количествените и качествените показатели служат за основа за съставяне прогнозата за масовите нападения от насекомни вредители.

(4) За целите на лесопатологичния мониторинг могат да се използват и феромони.

(5) Лесопатологичният мониторинг се провежда от специалистите на лесозащитните станции.

Чл. 13. (1) В държавните горски и ловни стопанства и УОГС, общинските гори и в горите на сдруженията по чл. 183 ЗГ лесозащитните станции определят до 5 стационарни обекта, представляващи характерни или първични огнища за основните вредители или заболявания.

(2) Площта на всеки стационарен обект трябва да бъде съобразена с биологията на вредителя и структурата на горския фонд.

(3) Стационарните обекти се нанасят на карта в М 1:25 000, като за всеки стационарен обект лесозащитните станции попълват формуляр (приложение № 3).

Чл. 14. (1) В стационарните обекти на лесозащитните станции се събира информация за:

1. таксационна характеристика на насаждението;
2. определяне на количествените и качествените показатели на популацията на насекомния вредител и здравословното му състояние;
3. определяне вида, размера и степента на заболяването на дървесната растителност и повредите.

(2) Събраната информация се отразява в сведение по образец (приложение № 3).

Раздел III. Лесопатологично обследване

Чл. 15. (1) Всяка година се провежда двукратно обследване за установяване на здравословното състояние на гората.

(2) Лесопатологичното обследване се провежда задължително след констатирано нападение от болести, вредители и други повреди.

(3) При лесопатологичното обследване се установяват:

1. размерът на нападнатата площ;
2. видът на вредителя и повредата;
3. размерът на нанесената повреда в проценти.

Чл. 16. (1) Лесопатологичното обследване е текущо-оперативно и специално.

(2) Текущо-оперативното обследване се извършва всяка година в зависимост от биологията на вредителите и причинителите на заболявания и други повреди.

(3) На текущо-оперативно лесопатологично обследване подлежат:

1. действащи огнища от насекоми, болести и други повреди;
2. всички площи, в които при наблюденията са установени признаци за нападения от болести, болести и други повреди;
3. насаждения, в които през предходни години е имало стихийни бедствия - пожари, повреди от сняг и вятър, замърсяване, масово съхнене на дървета и др.;
4. горски разсадници и новосъздадени култури и естествени насаждения, в които са установени повреди по фиданките;
5. временни и постоянни складове за дървени материали и насажденията в съседство с тях.

(4) Специално обследване се провежда при възникване на лесопатологичен проблем за отделна територия или за цялата страна, като масово съхнене на гори, поява и повреди от нов насекомен или друг вредител или причинител на заболяване и др.

Чл. 17. (1) Лесопатологичното обследване се извършва маршрутно чрез залагане на пробни площи, моделни дървета, феромонові уловки и др.

(2) Броят на пробните площи и моделните дървета се определят в зависимост от големината на обследваната площ и вида на вредителя или заболяването. Те не могат да бъдат по-малко от 3 броя пробни площи, или 3 - 5 броя моделни дървета за обект. Резултатите се отразяват в електронната информационна система и в дневник (приложения № 4 и 7).

Чл. 18. В началото на всяка година лесозащитните станции провеждат задължителен инструктаж на служителите с лесовъдско образование от РДГ, държавните и общинските горски стопанства, ловните стопанства, УОГС и сдруженията по чл. 183 ЗГ, които ще извършват обследванията през годината.

Чл. 19. (1) В държавните гори лесопатологичното обследване се извършва от държавните горски и ловни стопанства, учебно-опитните стопанства и лесозащитните станции.

(2) В горите, собственост на общини и други юридически и физически лица и на сдруженията по чл. 183 ЗГ, лесопатологичното обследване се организира и финансира от собствениците на горите и се извършва от тях или от държавните горски или ловни стопанства, на които това е възложено с договор. Резултатите от проведеното лесопатологично обследване се отразяват в приложение № 5 от собствениците на горите или от държавните горски и ловни стопанства, на които това е възложено с договор, и се представят в съответната регионална дирекция по горите (РДГ).

(3) Лесопатологичното обследване се извършва в срок до 10 октомври.

(4) Държавните горски и ловни стопанства обобщават резултатите от обследването на горите по видове собственост и изготвят сведение по образец (приложение № 5). В срок до 15 октомври държавните горски и ловни стопанства изпращат в РДГ сведението на хартиен и електронен носител.

(5) Регионалните дирекции по горите обобщават сведенията по болести, вредители и други повреди по ДГС, ДЛС, УОГС и по вид собственост на горите, изготвят сведение по образец (приложение № 5) и в срок до 30 октомври го изпращат в лесозащитните станции на хартиен и електронен носител заедно с обобщен обзор.

(6) Лесозащитните станции обобщават получените сведения, извършват корекции въз основа на лабораторните анализи, при необходимост обследват повторно на терена, след което попълват сведение-образец (приложение № 5) и изготвят прогноза за нападенията от болести, вредители и други повреди, която представят на ИАГ заедно с протоколите от контролните проверки по чл. 20, ал. 3 в срок до 20 декември.

Чл. 20. (1) Регионалните дирекции по горите извършват контролни проверки на 20 % от обследваната площ от държавните горски и ловни стопанства, УОГС и другите собственици в срок до 30 октомври.

(2) Лесозащитните станции извършват контролни проверки на 20 % от обследваните площи за района на станцията в срок до 15 ноември.

(3) За всяка извършена проверка се съставя протокол.

Раздел IV.

Лесопатологично обследване на по-важните насекоми и други вредители и болести

Чл. 21. (1) Лесопатологичното обследване на насекоми вредители по плодовете и семената се провежда от държавните горски и ловни стопанства, учебно-опитните горски стопанства и лесозащитните станции в семепроизводствени градини и насаждения, определени за семесъбиране.

(2) Резултатите от обследването и анализа се попълват в сведение по образец (приложение № 6).

Чл. 22. (1) Лесопатологичното обследване на насекоми вредители по листата се провежда съобразно биологичните особености на вредителя.

(2) Лесопатологичното обследване включва:

1. оценка на разпространението на насекомния вредител, размера на повредата и степента на развитие;

2. оценка на здравословното състояние на насаждението и здравословното състояние на вредителя;

3. събиране на материали за анализи (яйца, какавиди, възрастни или ларви);

4. преценка на опасността от обезлистване.

(3) Резултатите от обследването се отразяват в електронната информационна система system.iag на ИАГ и се попълват в сведение по образец (приложение № 7).

(4) Лесопатологичното обследване се провежда по отделни насекоми вредители и фази от тяхното развитие, както следва:

1. гъботворка - в стадий "яйце", през периода август - октомври на всеки 500 дка се проверяват по 100 дървета за наличие на яйцекупчинки; измерва се диаметърът на дърветата и от всеки обект се събират по 10 броя яйцекупчинки за анализ, с различна големина и от различно изложение, които се изпращат в лесозащитната станция;

2. пръстенотворка - в стадий "яйце", през юни - октомври на всеки 200 дка нападната площ се проверяват 3 броя дървета (може и след отсичане) за наличие на яйцепръстенчета; събират се не по-малко от 10 броя яйцепръстенчета за всеки обект, които се изпращат в лесозащитната станция за анализ;

3. листоврътки - в стадий "яйце", през януари - февруари за всеки обект от 3 - 5 броя дървета се вземат по 3 пробни клонки от горната, средната и долната част на короната с дължина 0,5 м и се изпращат в лесозащитната станция за анализ;

4. педомерки - в стадий "възрастно (пеперуда)", през периода октомври - ноември на всеки 500 дка се залагат на 3 - 5 броя дървета лепливи пояси на височина 1,5 м с широчина 10 см; отношението между уловените женски пеперуди към дължината на лепливия пояс в сантиметри показва степента на нападение (1 - 2 - слабо, над 3 - силно); резултатите от обследването се отразяват в дневник (приложение № 4);

5. златозадка - в стадий "гъсеница", чрез установяване броя им в зимните гнезда; през есента на всеки 500 дка се проверяват по 100 броя дървета, събират се не по-малко от 10 гнезда с различна големина, изпращат се в лесозащитната станция за анализ;

6. бяла върбова пеперуда - в стадии "яйцекупчинки" и "какавида", през май - юни (I поколение) и август (II поколение), проверяват се не по-малко от 30 броя дървета за наличие на яйцекупчинки, събират се не по-малко от 10 яйцекупчинки за всеки обект и се изпращат в лесозащитната станция за анализ;

7. дъбова процесия - в стадий "гъсеница", по паяжинните гнезда през май - юни на 200 дка се проверяват по 100 броя дървета; в стадий "яйце", през периода септември - октомври на всеки 500 дка се проверяват по 100 дървета за наличие на яйцекупчинки; от всеки обект се

събират по 10 броя яйцекупчинки за анализ, които се изпращат в лесозащитната станция;

8. борова процесионка - в стадий "гъсеница" - по гъсенични къдели от август до ноември на 100 дка се проверяват по 20 броя дървета; в стадий "яйце" - през юли - септември на всеки 100 дка се проверяват по 10 дървета за наличие на яйчени калъфчета; при височина на дърветата над 8 м се допуска отсичане на 1 - 2 броя дървета на всеки 100 дка; събират се за всеки обект по 10 яйчени калъфчета, които се изпращат в лесозащитната станция за анализ; при установяване на едно яйчено калъфче средно на дърво в култури до 20 години и 3 броя за култури над 20 години очакваното нападение се определя като силно;

9. летораслозавивачка - по повредите през май - юни на 10 дка се проверяват не по-малко от 10 броя дървета, определят се повредите на централни и странични леторасли, при 20 % повредени централни леторасли нападението е силно; изрязват се 100 броя нападнати леторасли от обект и се изпращат в лесозащитната станция за анализ;

10. борови листни оси - в стадий "какавида", през август - септември на 30 дка се залагат по 1 - 2 броя пробни площадки по 1 м², от които се събират всички какавиди на вредителя, поставят се в пликчета по обекти и се изпращат в лесозащитната станция за анализ.

Чл. 23. (1) Лесопатологичното обследване на култури и насаждения за насекомни вредители по фиданки и дървета се извършва по два начина:

1. по нанесените повреди - проверяват се по 100 броя фиданки на декар;
 2. чрез залагане на ловни кори - на 100 дка се залагат по 4 - 5 броя и се проверяват през 20 дни.
- (2) Резултатите от обследването се отразяват в дневник (приложение № 4).

Чл. 24. (1) Лесопатологичното обследване на насекомни вредители по стъблата и клоните се провежда в периода от април до октомври по дървесни видове и групи вредители в зависимост от тяхната биология.

(2) Лесопатологичното обследване се извършва:

1. чрез пробни площи или ленти - проверяват се в тях не по-малко от 150 дървета и се извършва оценка на повредите по скала (приложение № 8);
2. чрез залагане на ловни дървета или агрегационни феромони (по 2 - 3 броя на 100 дка); за резултатите се попълва сведение по образец (приложение № 9).

Чл. 25. (1) Лесопатологичното обследване на насекомни вредители по корените се провежда през есента чрез пробни площадки с размери 50/50/60 см по 10 броя на дка за разсадници и 2 броя за млади култури. Събраните вредители се изпращат в лесозащитната станция за анализ.

(2) Степента на нападение се определя по броя на ларвите, приравнени към III възраст, на 1 м². За резултатите се изготвя сведение по образец (приложение № 10).

Чл. 26. Лесопатологичното обследване на плодове и семена за заразеност с фитопатогенни гъби се извършва преди събирането им, по време на съхраняването и задължително преди засяване.

Чл. 27. (1) Лесопатологичното обследване на фиданките в разсадниците за повреди от

фитопатогенни гъби се извършва най-малко 2 пъти годишно - през първата половина на лятото и есента:

1. за семена и поничи - чрез 20 разкопки по 1 лин. м за всеки 10 дка;
2. за фиданки чрез пробни площадки по 1 лин. м, представляващи 2 % от площта, заета от всеки дървесен вид, разположени диагонално на лехите и парцела.

(2) Състоянието на поничите и фиданките се отчита по тристепенна скала (0 - здрави, 1 - заболели, 2 - загинали).

(3) За определяне причината за заболяването се вземат проби от семена по 200 броя за всеки дървесен вид и по 50 - 100 фиданки с различна степен на повреда (за бързорастящи видове по няколко екземпляра) заедно с почва, които се изпращат в лесозащитната станция за анализ.

Чл. 28. (1) Лесопатологичното обследване на култури и насаждения за повреди от фитопатогенни гъби се провежда, като се обследват не по-малко от 100 броя фиданки или дървета за всеки 10 дка.

(2) Оценката на здравословното състояние на дърветата и насажденията се извършва по скала (приложение № 8), като се посочва и причинителят на повредата.

Чл. 29. Лесопатологичното обследване за повреди от фитопатогенни вируси се извършва по измененията на цвета на листата или деформацията на органите на растението чрез пробни площи и преглед на отделни дървета и части от тях.

Чл. 30. Лесопатологичното обследване за повреди от фитопатогенни бактерии се извършва по повредите, изразяващи се в увяхване, петносоване или рак по отделни органи на дърветата, чрез пробни площи и преглед на отделни дървета и части от тях.

Чл. 31. Лесопатологичното обследване за повреди от фитонематоди се извършва през периода юли - август, като за стъблените нематоди се вземат проби за изследване от 5 броя моделни дървета на 10 дка, а за почвените - 6 проби от по 200 - 300 г почва за всеки 10 дка площ, и се изпращат в лесозащитната станция за анализ.

Чл. 32. Лесопатологичното обследване за повреди от гризачи се извършва през есента и рано напролет чрез залагане на пробни площи с размери 10 x 50 м, по 1 - 2 броя на 10 дка. В горските разсадници могат да се използват и капани - по 15 - 20 броя на декар. Определят се видът на гризачите и тяхната численост. Резултатите от обследването се отразяват в дневник по образец (приложение № 4).

Чл. 33. Лесопатологичното обследване за повреди от дивеч се извършва през пролетта, като се обследват не по-малко от 200 броя дървета за младите (до 40 години) и 100 броя за възрастните насаждения. Определят се видът на повредата (прегризване, обелване и др.), нападнатата площ и степента на повредите.

Чл. 34. Лесопатологичното обследване за повреди от висши цветни полупаразитни

растения се извършва по наличието на храсти от паразита по дърветата и нанесените повреди, като се обследват не по-малко от 200 броя дървета. Определят се степента на нападение и размерът на повредата по скала (приложение № 8) (слабо - 1 - 2 броя храсти на дърво, силно - над 3 броя).

Чл. 35. Лесопатологичното обследване за повреди от абиотични и антропогенни фактори се провежда целогодишно. Отчитат се причината, видът и степента на повредата по площ или в куб. м/ха, по скала (приложение № 8) или скалата за повреди в горските разсадници.

Раздел V.

Анализ на материали от лесопатологичното обследване

Чл. 36. (1) Анализът на яйцата на насекомните вредители се извършва визуално, директно или след предварителна обработка (навлажняване, обезкосмяване, премахване на хориона, отглеждане във фотоеклектори и др.).

(2) Яйцата се определят на здрави, стерилни и опаразитени.

(3) По установеното количество здрави яйца средно на едно дърво се определя очакваното обезлистване (приложения № 11 и 12).

Чл. 37. (1) Анализът на ларвите и какавидите на насекомните вредители се извършва визуално, чрез дисекция и доотглеждане в лабораторни условия и/или природни условия.

(2) При анализа се определят: опаразитяването и заболяванията (бактериози, вирози, микози и микроспородиози).

(3) При установяване на над 50 % смъртност от заболяване на ларвите на насекомния вредител в лабораторни условия се очаква развитие на епизоотия и отпадане на необходимостта от провеждане на защитни мероприятия.

(4) Очакваното обезлистване за листоврътките се определя чрез:

1. установяване степента на нападение по процентното отношение между броя на излюпените ларви и броя на живите пъпки на клонките на всяко моделно дърво; при 40 - 50 гъсеници на 100 живи пъпки се очаква 100 % обезлистване:

$$\text{Степен на нападение (K)} = \frac{\text{брой гъсеници}}{\text{брой пъпки}} \times 100,$$

$$\text{Очаквано обезлистване} = \frac{K}{50} \times 100;$$

2. броя на излюпените гъсеници на 100 г листна маса, определена по диаметъра на клонката в долната част (приложение № 12).

(5) За да се определи диапаузата на какавиди на бороволистните оси, следва да се остави 10 % от тях за имажиниране.

(6) По установеното количество на здравите женски какавиди на боровите листни оси средно на 1 м² площ се определя очакваното обезлистване (приложение № 11).

Чл. 38. Анализът за диагноза на заболяването на дървесните видове се извършва чрез:

1. макроскопски метод - за определяне вида и характера на заболяването и повредата (инфекциозно или неинфекциозно, равномерно или огнищно), вида, формата и размерите на плодните тела и други особености;

2. микроскопски метод - за определяне вида на мицела и мицелни образувания, плодни тела и спори и характерни повреди на тъканите;

3. биологичен метод - за определяне причинителя на заболяването чрез отглеждане във влажна камера и изолиране в чиста култура.

Глава трета.

ПРОГНОЗА ЗА НАПАДЕНИЕ ОТ БОЛЕСТИ, ВРЕДИТЕЛИ И ДРУГИ ПОВРЕДИ В ГОРИТЕ

Чл. 39. (1) Прогнозата се изготвя въз основа на резултатите от лесопатологичното обследване, лесопатологичния мониторинг в стационарни обекти, анализа на събраните материали и определените количествени и качествени показатели.

(2) Прогнозите биват: годишни, краткосрочни и многогодишни (дългосрочни).

Чл. 40. (1) Годишната прогноза предвижда появяване на болести, насекомни и други вредители и повреди, териториалното им разпространение и степен на нападение в рамките на една година. Тя включва:

1. обобщено сведение за резултатите от лесопатологичното обследване (приложение № 5);

2. сведение за резултатите от анализите на събраните материали от лесопатологичното обследване (приложение № 13);

3. сведение за резултатите от лесопатологичния мониторинг на стационарни обекти (приложение № 3);

4. сведение за предвидени площи за водене на борба (приложение № 14);

5. сведение за необходимите растителнозащитни препарати за района на лесозащитната станция (приложение № 15);

6. скица М 1:200 000 с обозначения на нападнатите гори от по-важните болести, вредители и други повреди и предвидените мероприятия;

7. обяснителна записка за резултатите от лесопатологичното обследване, данни за стационарните обекти, оценка на климатичната обстановка и обосновка за предвидените мероприятия.

(2) Годишната прогноза се изготвя от лесозащитните станции по регионални дирекции по горите, държавни горски и ловни стопанства, и по собственост на горите в срок до 20 декември.

(3) Лесозащитните станции изпращат на регионалните дирекции по горите, на държавните предприятия по чл. 163 ЗГ, на общините и на сдруженията по чл. 183 ЗГ коригирано сведение за обектите, предвидени за борба, включително за вида и необходимите количества препарати, в срок до 1 март (приложение № 16).

(4) Годишната прогноза и сведенията към нея се представят в определените срокове и по електронната система system.iag на ИАГ.

Чл. 41. (1) Краткосрочната прогноза се изготвя за период, по-малък от година, за болести, вредители и други повреди, борбата с които не се предвижда от годишната прогноза.

(2) Краткосрочната прогноза се изготвя от лесозащитните станции и предвижда развитието на вредителя или болестта в определен стадий, популационната плътност, разпространението, степента на нападение и вредност, съгласно изискванията, посочени в точки 2 - 7 на чл. 40, ал. 1.

Чл. 42. (1) Многогодишната прогноза се изготвя за период по-дълъг от година и предвижда основните тенденции в развитието на болестите, насекомните вредители и други повреди и промените в здравословното състояние на горите. Изработва се с участието на специалисти от научни институти, университети, други структури и специализирани териториални звена.

(2) Многогодишната прогноза се изготвя по данни от:

1. екологичния и лесопатологичния мониторинг на горските екосистеми и стационарните обекти;
2. годишните и краткосрочните прогнози и отчети на лесозащитните станции;
3. експертизи за здравословното състояние на горите;
4. дендрохронологични анализи и научни изследвания на каламитети и епифитотии;
5. климатични данни.

Глава четвърта. МЕТОДИ ЗА ЗАЩИТА НА ГОРИТЕ

Раздел I. Профилактика и карантина

Чл. 43. (1) Профилактичните мероприятия са система от дейности и правила - лесовъдски, агротехнически и биологични, осигуряващи предпазване, ограничаване и предотвратяване на появата и развитието на болести, вредители и други повреди.

(2) Профилактичните мероприятия се осъществяват от ДГС, ДЛС, УОГС и другите собственици на гори и се контролират от ИАГ и нейните структури и специализирани териториални звена и включват:

1. правилна агротехника и технология при обработката на почвата и отглеждането на здрави фиданки;
2. използване на здрав и стандартен посевен и посадъчен материал;
3. проверка и установяване на здравословното състояние на посадъчните материали в горските разсадници от лесозащитните станции; резултатите се отразяват в протокол по образец (приложение № 17);
4. правилно съхраняване, опаковане и превозване на фиданките;
5. редовно и навременно отглеждане на културите;
6. селскостопанско ползване от 3 до 5 години на площи, заразени с пънчушка, преди ново залесяване с горскодървесни видове;
7. провеждане на отгледни сечи и недопускане на механични повреди по оставащите след сечта дървета и подраст, почистване на сечищата и поддържане на хигиена в гората;
8. своевременно провеждане на санитарни сечи;
9. обелване на иглолистните материали, добити през периода от 1 април до 30 септември, ако престояват в гората повече от 30 дни след сечта; добитите материали извън този период се

обелват до 20 април или се извозват от гората;

10. превозване извън горите на буковите строителни материали, добити от 1 април до 30 септември, най-късно 1 месец след сечта, а отсечените в останалото време - в срок до 1 май;

11. поддържане на оптимални дивечови запаси и провеждане на мероприятия за подобряване на хранителната база и местообитанията на дивеча.

Чл. 44. Карантинната дейност се осъществява от отдел "Фтосанитарен контрол" при Българската агенция по безопасност на храните (БАБХ) към МЗХ.

Раздел II.

Химична борба. Условия за прилагане на продукти за растителна защита

Чл. 45. (1) Химичната борба е дейност, при която за унищожаване или ограничаване на насекоми вредители, причинители на болести, гризачи, дивеч и др. се използват химически вещества, наричани "продукти за растителна защита" (ПРЗ).

(2) Продуктите за растителна защита се прилагат при условия и по начин, определени с наредбата по чл. 135, ал. 2 ЗГ.

Чл. 46. Химична борба с болести и насекоми вредители се провежда при производство на посадъчни материали в горските разсадници, в горските култури и насаждения, на складирани обли материали, фасонирана и употребена дървесина.

Чл. 47. (1) Химичната борба в горските разсадници срещу насекоми вредители, нематоди, гризачи, фитопатогени, плевели и др. се провежда чрез:

1. обеззаразяване на семената непосредствено преди посева по три метода - сух, полувлажен и накисване;

2. обеззаразяване на почвата:

а) внасяне на препарати в почвата;

б) фумигиращи препарати срещу кореногризеци насекоми;

в) внасяне на фумигиращи препарати през есента на дълбочина 25 - 30 см, комбинирано срещу насекоми, гъби, нематоди, плевели и др.

(2) Химичната борба с болести, вредители и плевели след поникване на семената в семенищата, както и в школите, се извършва чрез пръскане с наземна техника с подходящи фунгициди, инсектициди и хербициди.

Чл. 48. (1) Химичната борба с вредители в горски култури и насаждения се провежда, когато няма разработени надеждни биологични методи и препарати.

(2) Химичната борба се прилага чрез наземно и авиационно пръскане, токсифициране, примамки и намазване, като:

1. пръскане се провежда предимно срещу листогризеци вредители, болести по култури от горски и орехоплодни видове в семепроизводствени градини и насаждения и срещу плевели и друга нежелана растителност;

2. токсифициране се прилага на ловни кори и ловни дървета срещу стъблени и коренови насекоми вредители;

3. намазване се прилага за:

- а) ограничаване на повредите от дивеч с репеленти, въздействащи върху обонянието и вкуса на животните;
- б) за предотвратяване на появата на издънки с ПРЗ;
- в) за предотвратяване развитието на фитопатогенни микроорганизми.

Раздел III. Биологична борба

Чл. 49. Биологичната борба е дейност, използваща съществуващите в природата антагонистични взаимоотношения между организмите, и бива микробиологична и макробиологична.

Чл. 50. (1) Микробиологичната борба се основава на използването на микроорганизми (бактерии, вируси, гъби и др.), формулирани във вид на продукти за растителна защита, за борба с болести и насекомни вредители в горите.

(2) Условията за съхраняване и използване на биологични продукти за растителна защита са:

- 1. съхраняване на сухо място, защитено от пряка слънчева светлина, при температура не по-висока от 32° С и не по-ниска от минус 0,6° С;
- 2. приготвяне на работните разтвори на биологичните продукти за растителна защита в количество за еднодневна употреба;
- 3. използване на вода с рН 5,5 до 5,7 за водни разтвори на бактериални продукти за растителна защита;
- 4. прилагането на биологични продукти за растителна защита се осъществява:
 - а) при среднодневна температура над 15° С;
 - б) при метеорологична обстановка, неподвижна поне 6 часа валеж след третирането и влажност на въздуха над 60 % за водни и над 40 % за маслени формулации;
 - в) при развитие на размера на листата над 45 % и липса на роса върху тях;
 - г) когато вредителят е в начална фаза на нарастване на числеността и първа - втора възраст;
 - д) скорост на вятъра до 3 м/сек за ултрамалообемните пръскания;
 - е) от височина 10 - 15 м над върховете на короните.

(3) Прилагането на биологичните продукти за растителна защита се извършва основно чрез авиационна техника, с инсталации за ултрамалообемно и малообемно пръскане, при брой на капките от 20 до 40 на 1 см² при широколистни дървесни видове или най-малко една капка на една иглица за иглолистните дървесни видове.

Чл. 51. (1) Макробиологичната борба включва използването на паразитоиди, хищни насекоми и насекомоядни птици.

(2) Паразитоидите се използват и числеността им се увеличава чрез:

- 1. развъждане в биолaborатории (биофабрики);
- 2. пренасяне от обекти със затихваща в обекти с нарастваща численост на вредителя;
- 3. подобряване на хранителната им среда (създаване на нектароносни ниви и опазване на нектароносните растения).

(3) Практическите мероприятия за повишаване ефективността на хищните насекоми

(мравки, гъсеничари, бегачи, калинки и др.) са опазването им и подобряване на условията за живот с оглед увеличаване на тяхната численост.

(4) Увеличаването на числеността на насекомоядните птици се осъществява чрез:

1. поставяне на изкуствени гнездилки при спазване на изискванията за размери и форма, място на поставяне (окачване), брой и групиране в насажденията в зависимост от вида на птиците;

2. поставяне и зареждане на хранилки и поилки;

3. запазване на естествените места за гнездене (хралупести дървета и храсти).

(5) Дейността по отглеждане, получаване, разселване и опазване на паразитоидите, хищните насекоми и птици се осъществява от ДГС, ДЛС или УОГС под методичното ръководство на лесозащитните станции.

(6) Общините, горските сдружения по чл. 183 ЗГ, както и физическите и юридическите лица - собственици на гори, възлагат възмездно дейности по реда на ал. 5.

Раздел IV. Механична борба

Чл. 52. (1) Механичната борба е дейност, която включва изрязване, изстъргване, събиране и унищожаване на насекомни вредители (в различни фази от тяхното развитие), на плодни тела и повреди от гъби, бактерии и др., ограждане и използване на механични предпазни средства в култури и други обекти срещу повреди от дивеч, улавяне и унищожаване на гризачи и др.

(2) Механичната борба се прилага при слабо нападение от болести и вредители, на ограничени площи или за предпазване на отделни ценни дървета.

Чл. 53. Механичната борба срещу болести и насекомните вредители се провежда чрез:

1. изрязване и унищожаване на гъсенични гнезда на борова процесия, златозадка, дъбова процесия; на леторасли със смолни капсули на летораслозавивачки; на гали и повреди от насекоми по тополите и други видове; ракови образувания от гъби и бактерии и др.;

2. унищожаване на яйцекупчинки на гъботворка;

3. събиране и унищожаване на възрастни насекоми (бръмбари), ларви, какавиди; плодни тела на гъби; семена и плодове, нападнати от болести и вредители, и др.;

4. привличане и унищожаване на стъблени вредители чрез ловни дървета, ловни кори и др.

Чл. 54. Механичната борба срещу повреди от дивеча се провежда чрез:

1. ограждане на застрашени от повреди култури;

2. използване на индивидуални средства за защита на централния леторасъл или цялата фиданка.

Чл. 55. Механичната борба срещу гризачи се провежда чрез:

1. улавяне и унищожаване с капани;

2. наводняване на ходовете;

3. разораване и унищожаване на ходовете и гнездата.

Раздел V.

Интегрирана борба

Чл. 56. (1) Интегрираната борба е комбинация от профилактични, биологични, химични и механични методи за поддържане на ниска плътност на популациите на вредителя или болестта, при която използването на химически препарати е ограничено.

(2) Интегрирана борба срещу болести и насекомни вредители в горите се провежда в определени обекти под методичното ръководство на лесозащитните станции и представлява комбинация от следните мероприятия:

1. своевременно провеждане на отгледни и санитарни сечи;
2. разрохкване на почвата и торене;
3. забрана на пашата;
4. засяване или засаждане на нектароносни треви и храсти;
5. окачване на изкуствени гнездили и поставяне на поилки и хранилки;
6. ограждане на мравуняци и разселване на мравки от род *Formica*;
7. провеждане на механична борба;
8. провеждане при необходимост на борба с биологични продукти за растителна защита;
9. използване ограничено на химични продукти за растителна защита.

Глава пета.

ПРОВЕЖДАНЕ НА БОРБА С БОЛЕСТИ, НАСЕКОМНИ И ДРУГИ ВРЕДИТЕЛИ И ОТЧИТАНЕ НА ЕФЕКТА

Раздел I.

Провеждане на борба

Чл. 57. Провеждането на борбата с болести, насекомните вредители и други повреди обхваща:

1. изготвяне от държавните горски стопанства, държавните ловни стопанства, УОГС, общините и сдруженията по чл. 183 ЗГ на технологичен план за всички обекти, предвидени в приложение № 16, в срок до 20 дни преди началото на борбата; технологичният план се изготвя по образец (приложение № 18) и съдържа:

- а) нападната площ (землище, отдели);
- б) вид на вредителя или болестта, степен на нападение и повреди;
- в) вид на борбата (химична, биологична, механична, интегрирана);
- г) техническо средство за борба (наземно, авиационно и др.);
- д) вид на продукта за растителна защита, доза и количество;
- е) срокове и отговорници за предварителна подготовка, провеждане на борбата и отчитане на резултатите;
- ж) разположение на определените площадки, от които ще се води борба;
- з) карта в М 1:10 000 с нанесени обекти за борба;
- и) необходимите средства;

2. вземане на решение за провеждане на лесозащитните мероприятия, предвидени в технологичния план - решението се взема от директора на държавното горско или ловно стопанство, учебно-опитното горско стопанство и от управителите на сдруженията по чл. 183 ЗГ след контролна проверка и съгласуване с лесозащитната станция и регионалната дирекция по горите в срок до 15 дни преди провеждане на мероприятиято;

3. вземане на решение за провеждане на авиоборба от комисия, в която участват

представители на лесозащитната станция, регионалната дирекция по горите, държавното горско или ловно стопанство или учебно-опитното горско стопанство и собственика на гората - решението се взема след контролно лесопатологично обследване на терена и се отразява в протокол по образец (приложение № 19);

4. сигнализиране на обектите, определени за борба - извършва се от ДГС, ДЛС, УОГС и собственика на гората или упълномощено лице;

5. поставяне на табели при работа с химични продукти за растителна защита на входните и изходните пътища към обектите за третиране;

6. уведомяване на общините, кметствата, областните служби по безопасност на храните (ОСБХ), пчеларските дружества и други заинтересувани лица и организации за предстоящо пръскане;

7. осигуряване на наземни технически средства за борба и авиотехника;

8. контрол от лесозащитната станция на цялостната дейност по подготовката и провеждането на авиоборбата, в т.ч. калибриране на системите за разпръскване, определяне дозата на продукта за растителна защита (ПРЗ) и качеството на провеждане на борбата;

9. предварително запознаване на летателния състав с обектите за третиране чрез облитане или наземно обхождане.

Раздел II.

Отчитане на ефекта от проведената борба

Чл. 58. (1) Отчитането на ефекта от авиоборбата с насекомните вредители се извършва от ДГС, ДЛС, УОГС и лесозащитната станция с участието на представители на регионалната дирекция по горите и собствениците на гори.

(2) Отчитането на ефекта от наземната и интегрираната борбата с насекомни вредители, болести, гризачи, плевели и др. се извършва от ДГС, ДЛС, УОГС и собствениците на гори.

(3) Ефектът от борбата се отчита:

1. за химични продукти за растителна защита - 2 - 3 дни след третирането;

2. за химични продукти за растителна защита с хормонално действие - 15 - 30 дни след третирането;

3. за биологични продукти за растителна защита - 7 - 15 дни след третирането.

Чл. 59. (1) Ефектът от проведената авиоборба по обекти се определя по формулата:

$$E = 100.(N-n)/N,$$

където E е смъртност (ефект), в %;

N - брой на гъсениците преди третирането;

n - брой на живите гъсеници след третирането.

(2) Ефектът от авиоборбата с листогризещите вредители се отчита чрез моделни дървета и пробни клонки, като:

1. моделните дървета се определят преди третирането и се маркират - за обекти до 300 дка минимум до 3 броя и допълнително за всеки 200 дка по едно моделно дърво, като се спазват изискванията за равномерно разположение върху площта;

2. върху пробните клони след третирането се поставят изолационни ръкави с дължина 1 м и диаметър 40 - 60 см, като във всеки ръкав се поставят 50 - 100 броя гъсеници.

Чл. 60. (1) При заболяванията ефектът от проведената борба се отчита чрез пробни площи, заложи преди провеждането на борбата, обхващащи не по-малко от 100 броя дървета. Оценява се броят на дърветата със и без повреди.

(2) Размерът на повредата (некрози, съхнене, ракови образувания, мани и др.) се определя на 10 до 40 дървета, по бална оценка за всяко дърво. Определя се среден коефициент на увреждане преди и след борбата.

Чл. 61. В 30-дневен срок след провеждане на борбата за всеки обект комисиите по чл. 58, ал. 1 и 2 съставят протокол по образец (приложение № 20) за отчитане на ефекта.

Раздел I.

Отчитане на проведените лесозащитни мероприятия

Чл. 62. (1) Проведените лесозащитни мероприятия се отчитат в края на първото полугодие и в края на годината.

(2) Проведените лесозащитни мероприятия през първото полугодие се отчитат, както следва:

1. в срок до 5 юли ДГС и ДЛС изготвят обобщен отчет за проведените мероприятия в горите и заедно с отчетите за горите на другите собственици на гори, предоставени им с договор, ги представят в съответното държавно предприятие по чл. 163 ЗГ и в регионалната дирекция по горите;

2. в срок до 10 юли регионалните дирекции по горите изготвят обобщен отчет по видове собственост и го изпращат в лесозащитната станция;

3. в срок до 20 юли лесозащитната станция обработва отчетите на регионалните дирекции по горите, изготвя обобщен отчет и го изпраща в ИАГ.

(3) Годишното отчитане на проведените лесозащитни мероприятия се извършва по следния начин:

1. в срок до 30 декември ДГС и ДЛС изготвят обобщен отчет за проведените мероприятия в горите и заедно с отчетите за горите на другите собственици на гори, предоставени им с договор, ги представят в съответното държавно предприятие по чл. 163 ЗГ и в регионалната дирекция по горите;

2. в срок до 10 януари регионалните дирекции по горите изготвят обобщен отчет по видове собственост и го изпращат в лесозащитната станция;

3. в срок до 20 януари лесозащитната станция обработва отчетите на регионалните дирекции по горите, изготвя обобщен отчет и го изпраща в ИАГ.

(4) Отчетите по ал. 2 и 3 се изготвят по образец (приложения № 21 и 22), отразяват се в електронната информационна система system.iag на Изпълнителната агенция по горите и се представят и на хартиен носител. Регионалните дирекции по горите и лесозащитните станции правят корекции и изготвят отчетите съгласно приложение № 21.

Чл. 63. (1) Отчетът за проведените лесозащитни мероприятия се състои от две части: обяснителна записка и отчет.

(2) Обяснителната записка съдържа:

1. обща оценка на здравословното състояние на горите (съхнене в различните видове гори, основни причинители, оценка на обезлистванията по степени и данни за други повреди);

2. информация за получените сигнални листове за проведени наблюдения;
 3. данни за проведените лесопатологични обследвания (площи, стационарни обекти, лепливи пояси и ловни дървета, феромонові уловки, фотоеклектори и анализи на пробни материали);
 4. данни за налични неизразходвани препарати;
 5. заключение за проведените лесозащитни мероприятия.
- (3) Отчетът съдържа данни за:
1. проведената авиобиологична борба;
 2. проведената авиохимична борба;
 3. наземната химична борба;
 4. механичната борба;
 5. мероприятията за борба с дивеча;
 6. санитарните сечи;
 7. ефекта на проведената борба;
 8. обезлистване на насажденията от листогризеци вредители през пролетта (приложение № 21);
 9. разходите за проведените лесозащитни мероприятия;
 10. появата на естествени епизоотии по степен и площ;
 11. употребените продукти за растителна защита (ПРЗ) по вид и количество.

Допълнителни разпоредби

§ 1. По смисъла на тази наредба:

1. "Абиотични увреждания" са видими изменения на тъкани и органи, причинени от елементи на неживата природа (вятър, сняг, ниски и високи температури и др.).
2. "Абсолютна заселеност" е количеството на здравите индивиди от вредителя средно на един квадратен метър от почвената повърхност, на едно дърво, клон или линеен метър от него.
3. "Активно вещество (= активен ингредиент)" е химическа субстанция, която влиза в състава на пестицидите, оказва токсично действие на вредните организми и влияе върху развитието на растенията.
4. "Алергенти" са вещества, предизвикващи раздразнителни реакции при хората.
5. "Антропогенни фактори" са онези фактори на околната среда, чиято същност, интензитет, сила и повтораемост се определят от човешката дейност и се явяват пряк и косвен резултат от нея.
6. "Биотични увреждания" са видими изменения на тъкани и органи, причинени от живи организми.
7. "Вредители" в лесозащитата са насекоми и други животински видове, причиняващи стопански или екологично значими нарушения в горите.
8. "Вторично огнище" е концентрирана поява на вредителя или болестта около източника на първичното разпространение (инфекция).
9. "Дезинсекция" е унищожаване на вредни насекоми.
10. "Диапауза" е състояние на дълбок и продължителен физиологичен покой в резултат на адаптация на организмите към сезонната периодичност на абиотичните фактори.
11. "Ентомофаги" са организми, използващи за храна насекоми или части от тялото им.
12. "Екосистема" е съвкупност от живи организми и окръжаващата ги нежива среда, обединени в единно функционално цяло чрез причинно-следствени връзки на въздействие между отделните компоненти.

13. "Епизоотия" е масово развитие на инфекциозно заболяване по животни върху определена територия.

14. "Епифитотия" е масово развитие на инфекциозно заболяване, което обхваща представителите на даден вид растение върху определена територия.

15. "Ефективност на растителната защита" е резултатът от прилагането на растителнозащитните мероприятия.

16. "Защита на горските територии" е комплекс от мероприятия за екологичен и лесопатологичен мониторинг на горските екосистеми, средства, методи и технологии за предотвратяване и намаляване на повредите в горите, причинявани от вредни организми, абиотични фактори и антропогенно въздействие.

17. "Имагиниране (= летеж)" е появата на възрастно насекомо след постембрионалното му развитие.

18. "Инвазивен вид" е бързо разпространяващ се вид, заемащ обширни територии, измествайки другите видове.

19. "Каламитет" е масова поява на насекомни вредители, свързана с нанасянето на значителни повреди.

20. "Карантина" е дейност, осигуряваща фитосанитарен контрол с оглед предотвратяване проникването или изнасянето на нови видове вредни организми от една страна в друга (външна карантина) и ограничаване разпространението или пренасянето на вредни организми от един район в друг (вътрешна карантина).

21. "Лесозащитно мероприятие" е наблюдение, лесопатологично обследване и мерки за предотвратяване разпространението и намаляване на загубите от вредители, болести и други повреди в горите.

22. "Мониторинг" е система за наблюдение, оценка и контрол върху развитието на определени обекти, явления и др. с оглед вземане на управленски решения.

23. "Екологичен мониторинг" е комплекс от методи за наблюдение, събиране на информация, обобщаване и анализ за тенденциите в състоянието на горите в зависимост от факторите на средата и тяхната динамика.

24. "Лесопатологичен мониторинг" е система за наблюдение и оценка на здравословното състояние на горските екосистеми и динамиката в разпространението на вредителите, болестите и повредите от тях.

25. "Обеззаразяване" е унищожаване на болестотворни организми, установили контакт с гостоприемника.

26. "Обект" е определена площ (територия) от гората, обхваната от определен вредител, болест или друга повреда, върху която се провеждат лесозащитни мероприятия.

27. "Паразит" е организъм, който живее на повърхността или във вътрешността на друг жив организъм (гостоприемник).

28. "Паразитоид" е насекомо, паразитиращо в друго насекомо (гостоприемник); за развитието си паразитоидът използва само един индивид на гостоприемника, който в резултат на опаразитяването обикновено умира.

29. "Продукт за растителна защита" е субстанция или смес от субстанции, предназначени за предпазване от или за борба с болести и вредители на растенията; за борба с вредни насекоми се използват инсектициди, с гъби - фунгициди, с плевели - хербициди, с нематоди - нематоциди, с бактерии - бактерициди, с гризачи - родентоциди, с нежелана дървесна и храстова растителност - арборициди.

30. "Повреда" е видимо изменение на тъкани и органи, причинени от абиотични фактори (измръзване, пригор, снеголом и др.) или от биотични фактори (патогени, насекоми и други вредители).

31. "Покोलение на вредителите" е пълното развитие на даден организъм до полово зрял

индивид.

32. "Популация" е съвкупност от индивидите на даден вид, притежаваща всички качества, за да поддържа числеността си в определена територия на характерно ниво.

33. "Популационна плътност на вредителите" е средният брой индивиди в единица площ или обем.

34. "Пробна площ" е част от територията, заета от дадена екосистема. В зависимост от състава на разглежданата екосистема и поставената цел се избира и размерът на пробната площ.

35. "Първично огнище" е мястото на първичната поява и резервация на вредители и болести.

36. "Репеленти" са химични вещества за защита на растенията, отблъскващи насекоми, гризачи и копитни животни.

37. "Стационарен обект" е горско насаждение или група от насаждения, в които се извършва многогодишен лесопатологичен мониторинг.

38. "Степен на нападение" е показател за определяне нивото на устойчивост или размера на поява на вредни организми. Изразява се в площ от повърхността на листа, плода, стъблото и др. с различна форма и размери или в брой на вредните организми в определен обем или площ.

39. "Степен на повреда" е вредното въздействие върху растенията, изразено в балове или проценти.

40. "Третиране" е разпръскване на разтвор, емулсия или суспензия от препарати или нанасянето им върху обработваните обекти.

41. "Феромони" са химически вещества, отделяни от жлези с външна секреция при насекомите, които предизвикват изменения в поведението или във физиологическата реакция на индивидите от същия вид.

42. "Агрегационни феромони" са вещества, отделяни от индивидите на единия или на двата пола за привличане на останалите индивиди към място, подходящо за хранене и яйцеснасяне.

43. "Полови феромони" са вещества, отделяни от индивидите за привличане на другия пол с цел сближаване и копулация.

44. "Фитопатогенни гъби" са гъби, предизвикващи заболявания на растенията.

45. "Фитосанитарна обстановка" е здравословно състояние на растенията в даден район вследствие на абиотични и биотични въздействия.

46. "Фитосанитарен контрол" е комплекс от мероприятия за предотвратяване или задържане развитието и разпространението на вредители и болести по растенията.

47. "Фитофармацевтични продукти" са активни вещества и продукти за растителна защита, съдържащи едно или няколко активни вещества, предназначени да предпазват растенията и растителните продукти от болести и вредители.

48. "Формулация на пестицидите" е смес от едно или повече биологични или химични вещества и инертни съставки с определени физикохимически свойства.

49. "Фотоеклектор" е устройство, служещо за изолиране на насекоми след излюпването им благодарение на поведенчески реакции за излизане на светлина.

50. "Хорион" е втора мембрана (обвивка) при яйцата на насекомите.

51. "Масово развитие на болести или каламитети на вредители" е в случаите, когато са силно нападнати повече от 20 % от площта на съответните дървесни видове в страната или е засегната горската територия на повече от една област.

52. "Технически услуги са" обследване на фиданки; анализ на материали; обследване на насаждения и култури; събиране на материали за обследване и анализ; залагане, наблюдение и проверка на уловки; видово определяне на вредители и фитопатогенни гъби; оценка на фитосанитарно състояние за горски култури и насаждения; отчитане на ефекта от авиоборба и назема химична борба, освен в случаите, предвидени в закон като контрол.

Заклучителни разпоредби

§ 2. Тази наредба се издава на основание чл. 132 от Закона за горите.

§ 3. Наредбата отменя Наредба № 56 от 2003 г. за защита на горите от вредители, болести и други повреди (ДВ, бр. 103 от 2003 г.).

§ 4. Изпълнението на наредбата се възлага на изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите.

Приложение № 1 към чл. 10, ал. 1

ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ ПО ГОРИТЕ Държавно горско стопанство /Държавно ловно стопанство

Сигнален лист за открити вредители, заболяване и други повреди в горските територии I част

1. Собственост на горите

.....

2. Отдел, подотдел,
землище(насаждение,
култура, разсадник, временен склад и т.н.)

.....

3. Състав

.....

4. Възраст

.....

5. Бонитет

.....

6. Пълнота

.....

7. Вид на вредителя, заболяването или повредата и стадий на развитие на
вредителя при откриването

.....

8. Степен на нападение и повреда в %

.....

9. Нападението, заболяването или повредата обхваща дка

10. Нападението, заболяването, повредата е открита за първи път или не

.....

11. Провеждана ли е борба или друго мероприятие

.....

12. Наличие на полезни птици (скорци, синигери и др.) и насекоми
(червени горски мравки, кожояди и др.)

.....

.....

Дата на откриването

.....

Дата на сигнала

.....

Предал сигнала:

(трите имена, длъжност и подпис)

II част

КОНСТАТАЦИИ ОТ ИЗВЪРШЕНАТА ПРОВЕРКА

1. Вид и стадий на вредителя, заболяването или повредата

2. Численост на вредителя и степен на заболяването или повредата

броя на дърво (кв. м), %

площ дка.

3. Необходими мероприятия

Дата:

Извършил проверката:

(.....)

Приложение № 2 към чл. 10, ал. 5

ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ ПО ГОРИТЕ

Държавно горско стопанство/Държавно ловно стопанство

Регистър на постъпилите сигнални листове

№ по ред	Дата на постъпване	Отдел, подотдел	Землище	Собственост	Състав	Възраст	Пълнота	Бонитет	Вид на вредителя, болестта или повредата	Степен на повредата в %
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

Име, фамилия и длъжност		Констатация от специализирано		Необходими мероприятия		Проведени мероприятия		ПРЗ/доза мг/дка,	Ефект в %	Изразходвани средства	
подад сигналния лист	извършил проверката	лесопатологично обследване по чл. 6, ал. 5 на наредбата						мл/дка			
14	15	16		17	18	19	20	21			

Приложение № 3 към чл. 13, ал. 3, чл. 14, ал. 2 и чл. 40, ал. 1, т. 3

ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ ПО ГОРИТЕ

Лесозащитна станция

Стационарни обекти за лесопатологичен мониторинг

РДГ

ДГС, ДЛС, УОГС

ГСУ

Землище (отдели)

Площ дка.

Вид на насажденията

Произход

Състав

Възраст

Почва

Подраст, покритие

Подлес, покритие

.....

За заболяване

Пълнота

Бонитет

Година на обследване	Степен на нападение по брой дървета в %	Размер на увреждането на короната средно на едно дърво в %	Повреда, нарастваща или затихваща	Орган, повреден от заболяването (листа, клони, стъбло, корени)	Забележка
1	2	3	4	5	6

За насекомоен вредител

Година на обследване	Абсолютна заселеност (на дърво или кв. м площ); брой на здравите яйца, гъсеници, какавиди, пеперуди, бръмбари	Тегло на какавидите, пашкулите; брой на яйцата в една купчинка, гъсеници в едно гнездо, г (бр.)		Съотношение между женските и мъжките индивиди	Процент на			Коефициент на размножаване (Кр.)	Забележка
		средно	макси-мално		зdravi индивиди	опаразитени	заразеност от патогени		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ ПО ГОРИТЕ СВЕДЕНИЕ

за резултатите от лесопатологичното обследване в стационарните обекти през г. в района на Лесозащитна станция - гр.

Регионална дирекция по горите ДГС, ДЛС, УОГС, землище, отдел, обект №	Вредител	Съотн. на половите М/Ж	% на паразитиране	% на заразеност от патогени стерилни	Абсолютна заселеност	Коефициент на размножаване за последните четири години			

Приложение № 4 към чл. 17, ал. 1, чл. 22, ал. 4, т. 4, чл. 23, ал. 2, чл. 32

ДНЕВНИК

за контролиране на нападенията от в стадия чрез уловки, лепливи пояси, фотоеклектори, ловни дървета, кори, колове, капани и др. през г.

ДГС/ДЛС/УОГС, отдели, площ ха

№ по ред	Дължина на лепливия пояс в см. Брой на пъпките или дължина на клоните (м), D(1.30) на ловното дърво, № на ловната кора, капана	Уловени пеперуди, гъсеници, бръмбари и др. (брой по дати); входни отвори на дм2
		Разчертава се според наблюдения вредител

Забележка. Уловените женски и мъжки пеперуди от педомерките се записват поотделно за всяка дата (по две графи на дата). Периодичността на наблюденията се определя съобразно биологията на вредителя.

Дата
на залагането: г.

Извършил обследването:

Приложение № 5 към чл. 19, ал. 4, 5, 6, 7

ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ ПО ГОРИТЕ
СВЕДЕНИЕ

за резултатите от лесопатологичното обследване на горите за нападения от вредители, болести и други повреди и необходимите лесозащитни мероприятия през г. в района на ДГС, ДЛС, УОГС (РДГ, ЛЗС, ИАГ)

ДГС, ДЛС, УОГС РДГ, ЛЗС, зем- лище, отдели	Възраст				Състав	Пълнота			Вредители, болести,	Нападнати площи, дка	Поредна година на	Необходими мероприятия в дка	Забележка	
						слабо до 30 %	силно над 30 %	всичко						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15

Гр. (с.)

5¹ - за държавните горски стопанства (ДЛС, УОГС) по отдели, землища и видове собственост.

5² - за РДГ по ДГС/ДЛС/УОГС и видове собственост.

5³ - за ЛЗС по РДГ, ДГС/ДЛС/УОГС и видове собственост.

5⁴ - за ИАГ по РДГ и ЛЗС по видове собственост.

Изготвил сведението:

(име, фамилия,
длъжност)

Директор:

(име, фамилия, длъжност)

Приложение № 6 към чл. 21, ал. 2

СВЕДЕНИЕ

за резултатите от обследването на семена (плодове) за нападение от вредители и болести

РДГ ДГС/ДЛС

Семепроизводна градина и насаждение, отдел,

подотдел, площ

Проба, №	Брой на анализираните семена (плодове)	Повредени, бр.	Здрави, бр.	% на здравите	Забележка
1.					
2.					
3.					
Общо					

Определени насекоми вредители или причинители на болести:

1.
2.
3.

Мероприятия за
борба:.....

Дата

Извършил обследването:
(длъжност)

Приложение № 7 към чл. 17, ал. 1 и чл. 22, ал. 3

СВЕДЕНИЕ

за събрани материали при лесопатологичното об-
и изпратени за анализ в Лесозащитна станция

1. Териториално поделение 2. Землище

3. Установени вредители, болести и повреди

4. Таксационна характеристика:

Отдел, имот №	Подотдел	Площ , дка	Собственост	Състав	Възраст	Пълнота	Височина	Бонитет	Ср. диаметър	Брой на пробните дървета, фиданки; размер на
					пробните площадки (м2)	всичко	средно на дърво/фиданка, на 1 м2	яйца/яйцекупчинки, ларви/гнезда с ларви, какавиди или имагинирали насекоми		

Дата

Извършил обследването:
(длъжност, име)

Приложение № 8 към чл. 24, ал. 2, т. 1, чл. 28, ал. 2, чл. 34 и 35

Скала за оценка на обезлистването и оцветяването на листата и короните на дърветата и насажденията

Бална оценка	Обезлистване, %	Оцветяване, %	Степен на увреждане
0	0 - 10	0 - 10	зdravi
1	11 - 25	11 - 25	слабозасегнати
2	26 - 60	26 - 60	среднозасегнати
3	над 60	над 60	силнозасегнати
4	100	-	изсъхнали

Скала на комплексна оценка на състоянието на дърветата

Обезлистване (бал)	Оцветяване (бал)				Степен на увреждане
	0	1	2	3	
0	0	0	1	2	0 - здрави
1	1	1	2	2	1 - слабозасегнати
2	2	2	3	3	2 - среднозасегнати
3	3	3	3	3	3 - силнозасегнати
4	4	4	4	4	4 - сухи

Пример. При обезлистване на дърво бал - 0, и оцветяване бал - 2, комплексната оценка е 1.

Отдел, подотдел, имот №	Вид на обследвания обект		Причина аз повредата	Здравен статус					Степен на увреждане	
				зdravi (0 - 10 %) бал 0 бр.	слабо увредени (11 - 25 %) бал 1 бр.	средно увредени (26 - 60 %) бал 2 бр.	силно увредени (над 60 %) бал 3 бр.	напълно унищожени (100 %) бал 4 бр.	общо бр.	R %
	(дървета; фиданки)									

$$R = \frac{\sum(n.k)}{N.K} \cdot 100$$

n - брой на дърветата в съответната степен на балната скала;

k - стойност на балната скала;

N - общ брой на обследваните дървета;

K - максималната стойност на балната скала.

Приложение № 9 към чл. 24, ал. 2

СВЕДЕНИЕ

за резултатите от обследване на моделни дървета за нападение от стъблени вредители

ДГС/ДЛС/УОГС

Собственост, землище

.....,

отдел, подотдел, пробна площ №,

склад за дървени материали, дървесен вид

Първопричини за отслабване на дърветата

Състояние на дърветата (общо за насаждението)

Състояние на кората на дърветата (общо за насаждението)

Възраст на дърветата

Височина в м

Нападение на дърветата от вредители (старо, ново)

Разпределение по стъблото

Състояние на кореновата система и нападение от вредители

Моделни дървета №	Установени вредители (на дм2)	Брой на короядите			Брой на сечковците, слончетата и бронзовките		
		яйца	майчини ходове, излетни отвори	какавиди и млади бръмбари	ларви	навлезли в дървесината	какавиди

Развитие на вредителя в момента на обследването и др.

Необходими мероприятия

Дата

Извършил обследването:

(длъжност)

Приложение № 10 към чл. 25, ал. 2

СВЕДЕНИЕ

за резултатите от обследването за наличие на вредители в почвата

РДГ, ДГС/ДЛС/УОГС и др.

Горски разсадник, отдел, подотдел, площ

Наличност на растителност (дървесна, храстова, плевелна, преобладаващи видове и гъстота, зачименост на почвата)

Релеф и изложение, почва

№ на разкопките, ямите или браздите	Брой на намерените при разкопките насекоми									
	+					+				
	яйца	ларви възраст (I,II,III)	какавиди	възрастни насекоми	забележка	яйца	ларви възраст (I,II,III)	какавиди	възрастни насекоми	забележка
1.										
2.										
Общо										

Средна заселеност на 1 м2, приравнени към III възраст (1 ларва трета възраст е равна на 2 от втора и 3 от първа възраст)

Относителна заселеност

Мероприятия за борба с вредителите

Дата

+ Вписва се наименованието на вредителя.

Приложение № 11 към чл. 36, ал. 3, чл. 37, ал. 6

ТАБЛИЦА

за числото на листогризещите вредители, намиращи се средно на едно дърво, които биха обезлистили насажденията до 100 %

(по Илинский)

по години									
Възраст на	Яйца на	Здрави какавиди		Зимни гнезда	Яйца на	Здрави	Какавиди	Какавиди	
насаждението, години	гъботворката	на обикновената борова листна оса	на ръждивата борова листна оса		на златозадката	пръстенотворката	какавиди на дъбовата листоврътка	на малка зимна педоме	
10	150	20	25		1,5	300	10	4,5	
20	350	35	45		3,0	700	35	12,0	
30	550	55	70		5,0	1100	50	25,0	
40	800	75	100		8,0	1600	70	40,0	
50	1000	100	130		10,0	2000	100	60,0	
60	1300	130	170		13,0	2600	130	75,0	
70	1700	160	210		17,0	3400	170	95,0	
80	2200	200	270		22,0	4400	220	115,0	
90	2800	250	330		28,0	5600	280	135,0	
100	3300	300	400		33,0	6600	350	150,0	

Забележка. При установяване на 13 бр./м2 здрави женски какавиди за обикновената борова листна оса и 17 бр./м2 здрави женски какавиди за ръждивата борова листна оса се очаква 100 % обезлистване. Числата в таблицата са ориентировъчни и са изчислени за насаждения с пълнота 0,8 до 1,0 и I бонитет. За по-ниска пълнота (свързано с по-голямото развитие на короните) числата в таблицата трябва да се увеличат. По установената бройка вредители на дърво чрез пропорция с данните по таблицата се изчислява процентът на възможното обезлистване.

ТАБЛИЦА

за очаквано 100 % обезлистване от борова процесия по установените здрави яйца на едно дърво (по Чернев)

Възраст на насаждението, години	Среден брой здрави яйца на едно дърво	
5	100	
10	200	
15	245	
20	290	
25	300	
30	310	
35	над 350	

Приложение № 12 към чл. 36, ал. 3, чл. 37, ал. 4, т. 2

ТАБЛИЦИ

за определяне на листната маса на клонки и дървета и степента на обезлистване

Таблица 1

Регресионни уравнения за връзката между диаметъра на клони и стъбла (мм) (x)
и съответната им листна маса (г) (y)

№ по ред	Дървесни части	Дървесен вид	Регресионно уравнение
1	клони	горун	$y = 10,1 x - 87,03$
2	клони	благун	$y = 22,33 x - 139,99$
3	клони	цер	$y = 4,9 x - 520$
4	клони	черен бор	$y = 16,93 x - 154,60$
5	корона	горун	$y = 0,56 x - 5,41$
6	корона	благун	$y = 0,71 x - 6,8$
7	корона	цер	$y = 0,54 x - 5,1$
8	корона	бял бор	$y = 0,695 x - 3,016$

Таблица 2

Средностатистическа маса (г) на лист и двойка иглици във въздушно сухо състояние

№ по ред	Дървесен вид	Средностатистическа маса (г)
1	горун	0,376
2	благун	0,569
3	цер	0,202
4	черен бор	0,046

Таблица 3

Плътност (брой) на ларвите от първа възраст на 100 г листна маса и съответстващата им степен на обезлистване

Насекомен вредител	Степен на обезлистване (%) при определен брой ларви									
	10	20	30	40	50	60	70	80	90	100
1. T. pityocampa	1	1	1	2	3	3	4	5	8	13
2. D. pini	16	32	47	65	86	107	134	165	220	371
3. N. sertifer	13	25	38	53	69	85	110	138	182	315
4. L. dispar	2	4	5	7	10	13	16	20	26	43
5. E. chrysorrhoea	4	9	14	19	25	32	40	50	78	115
6. M. neustria	2	5	8	11	14	18	22	28	36	62
7. T. viridana	20	40	61	85	110	125	172	220	276	462
8. O. brumata	20	42'	63	86	112	153	187	230	296	485
9. E. defoliaria	7	13	20	27	35	45	55	65	90	150

Приложение № 13 към чл. 40, ал. 1, т. 2

ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ ПО ГОРИТЕ СВЕДЕНИЕ

за резултатите от анализа на събрани материали при лесопатологичното обследване в района на Лесозащитна станция

Регионална дирекция по горите, ДГС, ДЛС, УОГС и др. Землище, отдел, подотдел 1	Насекомен вредител 2	Брой на яйцата в една купчинка (калъфче, проба) 3		Процент на повредените 4	Средно здрави яйца на едно дърво (какавиди на кв. м) за последните три години 5, 6, 7, 8			Процент на очаквано обезлистване 9	
		средно	макс.						

Приложение № 14 към чл. 40, ал. 1, т. 4

ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ ПО ГОРИТЕ
СВЕДЕНИЕ

за предвидените площи за борба (в декари)
в Регионална дирекция по горите

Вид на предвидената борба 1	Държавно горско (ловно) стопанство, УОГС и др.				Всичко за РДГ
	2	3	4	5	

14^A - за РДГ по ДГС/ДЛС по видове собственост.

ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ ПО ГОРИТЕ
СВЕДЕНИЕ

за предвидените площи за борба (в декари)
в района на Лесозащитна станция

Вид на предвидената борба 1	Регионални дирекции по горите					Всичко за ЛЗС 7
	2	3	4	5	6	

14^B - за ЛЗС по РДГ по видове собственост.

ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ ПО ГОРИТЕ
СВЕДЕНИЕ

за необходимими продукти за растителна защита (ПРЗ) (в кг, л)
за района на Лесозащитна станция

ПРЗ 1	Регионална дирекция по горите						Всичко
	2	3	4	5	6	7	8

Приложение № 16 към чл. 40, ал. 3

ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ ПО ГОРИТЕ
Лесозащитна станция
СВЕДЕНИЕ

за предвидени площи за борба
в Регионална дирекция по горите за Г.

ДГС,ДЛС/	Насекомен	Очаквано	Авиоборба,	Наземна	Мех	Интегрирана	Сан.	Необходими ПРЗ		
УОГС, др.	вредител,	обезлистване,	дка	химич.	борба,	борба, лка	сечи	вид	разх.	кг

собственици, землище, отдел, подотдел	болест, повреда	%		борба, дка	дка		дка		норма, г (мл)/дка	(лит- ри)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

Директор на ЛЗС:

Приложение № 17 към чл. 43, ал. 2, т. 3

ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ ПО ГОРИТЕ Лесозащитна станция ПРОТОКОЛ

за фитосанитарното състояние на фиданките

Днес, г., подписаният,
представител на Лесозащитна станция, в присъствието на инж.

.....
....., представител на РДГ,

и.....

....., представител на Държавно горско стопанство/ДЛС/УОГС, извърши проверки
на фиданки, подлежащи за залесяване през залесителен сезон на г. в
горски разсадник в района на Държавно горско стопанство/ДЛС,
при което констатира следното:

Дървесен вид	Количество фиданки, бр.	Възраст на фиданките	Здрави фиданки, бр.	Болни (повредени) фиданки бр.
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				
11.				
12.				

За нападнатите от вредители и болести и за повредените фиданки се препоръчва:

.....

.....

Извършил проверката:

Присъствали: 1.

2.

Приложение № 18 към чл. 57, т. 1

ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ ПО ГОРИТЕ

Съгласували:

Утвърдил:

от ЛЗС

Директор на ДГС/ДЛС/УОГС
(име, фамилия, длъжност, подпис)
от РДГ

(име, фамилия, длъжност, подпис)

ТЕХНОЛОГИЧЕН ПЛАН
за провеждане на борба с вредители, болести и други повреди

I. Характер на обекта

1. Землище, отдели

.....
Средни таксационни данни за насаждението в обекта: видов състав;
възраст год.; ср. височина м; преобладаващ наклон на
терена; други характерни данни

2. Вид на вредителя, болестта или повредата

3. Нападната площ (дка)

4. Очаквани повреди (в %),

II. Скица на обекта

(при авиоборба карта в М 1:10 000)

III. Организационно-технически мероприятия

1. Вид на борбата

2. Технически средства за борба

а) основни (въздушни и наземни)

б) допълнителни (разпръскватели, помпи и др.)

3. Вид на ПРЗ; количество (л/тон);
доза [г (мл) / дка]

4. Разположение на площадките за приготвяне на разтворите

5. Предварителната подготовка и провеждането на борбата се възлага на

(име, фамилия и длъжност в ДГС/ДЛС/УОГС)

който е длъжен да осигури:

а) работници

б) транспортни средства

в) средства за връзка (радиостанции и др.)

г) доставка на ПРЗ

д) съдове и прибори за приготвяне на работен разтвор

е) средства за безопасна работа

ж) средства за сигнализация на обекта

6. Срок за провеждане на борбата - начало и край (дати)

IV. Необходими финансови средства за провеждане на борбата

1. ПРЗ лв.

2. Техника лв.

3. Подготвителни работи лв.

4. Други (наеми и др.) лв.

Всичко: лв.

Забележка. Технологичен план за санитарни сечи не се изготвя. Провеждат се с одобрено план-извлечение.

..... г.

Изготвил:

гр.(с.).....

(име, фамилия, длъжност)

Приложение № 19 към чл. 57, т. 3

ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ ПО ГОРИТЕ

Лесозащитна станция

ПРОТОКОЛ

за провеждане на авиоборба

Днес, г., комисия в състав:

1.....,

представител на ЛЗС, 2., представител на РДГ,

3., представител на ДГС/ДЛС/УОГС, и 4.,

представител на собственика на гори, на основание изготвената прогноза за г. и извършеното контролно лесопатологично обследване на терена

РЕШИ:

През на г. да се проведе авиоборба срещу с летателна техника

..... със система за разпръскване на ПРЗ, както следва:

Землище	Отдел, подотдел	Площ, дка	Абсолютна заселеност	Очаквано обезлистване, %	ПРЗ	Разх. норма, г (мл)/дка

Всичко:

Настоящият протокол се състави в екземпляра.

Комисия: 1.

2.

3.

4.

Приложение № 20 към чл. 61

ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ ПО ГОРИТЕ

Лесозащитна станция

ПРОТОКОЛ

за отчитане на ефекта от проведената борба

срещу в района

на Държавно горско стопанство /ДЛС/УОГС

Днес, г., комисия в състав:

1., представител на ЛЗС

.....;

2., представител на РДГ

3., представител на ДГС/ДЛС

4., представител на собственика,
извърши проверка на проведената борба и констатира следното:

Обект, землище, отдел	Площ, дка	Дата на борбата	ПРЗ	Разход. норма, мл/дка	Брой на пробн. дърв. (клонки)	Брой на вредителите		Ефект, %	Повреди (заболяване, обезлистване)		Ефект	
						преди борб.	след борб.		преди %/бал	след %/бал	+	-
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

Климатични условия по време на провеждане на борбата (температура на въздуха, сила на вятъра, валежи и др.)

Забележка:

ефект от борбата (+) - увеличаване; (-) - при намаляване.

Настоящият протокол се състави в 4 екземпляра, по един за всяка страна.

Приложение № 21 към чл. 62, ал. 4, чл. 63, ал. 3, т. 8

ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ ПО ГОРИТЕ ОТЧЕТ*

за изпълнение на лесозащитните мероприятия

през ... полугодие на г. в района на Държавно горско стопанство/ДЛС/УОГС и др.

(РДГ, ЛЗС)

Показатели	Предвид. площи за борба, дка	Проведена борба, дка	Ефект от борбата, %	ПРЗ (вид)	Разходна норма, мл (г)/дка	Изразходвани	
						ПРЗ (л/кг)	средства (лв.)
I. Авиобиологична борба							
II. Авиохимична борба							
III. Наземна хим. (биол.) борба							
IV. Механ. борба							
V. Интегрирана борба							
VI. Санитарни сечи							
VII. Всичко							

Изготвил отчета:

(.....)

Директор:

(.....)

*Забележка. Попълва се по собственост на горите.

ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ ПО ГОРИТЕ СВЕДЕНИЕ*

за насажденията, обезлистени от листогризеци вредители

през пролетта на г. в района на Държавно горско стопанство/ДЛС/УОГС и др.

(РДГ, ЛЗС)

РДГ, ЛЗС ДГС, ДЛС, УОГС, землище, отд.	Дървесен вид	Вредител	Площ (дка)	Степен на обезлистване		
				слабо до 30 %	средно до 50 %	силно над 50 %

Изготвил отчета:

(.....)

Директор:

(.....)

*Забележка. Попълва се по собственост на горите.

Приложение № 22 към чл. 62, ал. 4

ОТЧЕТ*

за изпълнение на лесозащитните мероприятия през

в района на Държавно горско стопанство / ДЛС / УОГС

Обект, отдел, подотдел	Възраст				Състав (заболяването)	Пълнота	Бонитет		Вид на вредит.		Авио-биол.		Авио-хим.		Назем-на		Ме х.	Интегр.	Сан.	ПР 3
							борба, дка	борба, дка	хим. борба, дка	борба, дка	борба, дка	борба, дка	сечи, дка	(вид)	норма мл/дка		норма			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16					

* Забележка. Попълва се по собственост на горите.

Изготвил отчета:

(име, фамилия, длъжност)

Директор:

.....

(име, фамилия)